

Käyttöturvallisuustiedote - Tyfon

Muutettu viimeksi 5.11.2008

Versio 1.0

Sivu 1/ 4

1. Aineen tai valmisteen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Kemikaalin tunnistustiedot

Kauppanimi: **TYFON**
 Valmisteen tunnuskoodi: **05920396**
 Käyttötarkoitus: Perunaruton torjunta-aine
 Toimialakoodi: AO11 Kasvinviljely; puutarhatalous
 Käyttötarkoituskoodi: 38 Kasvinsuojeluaineet

Valmistaja: Bayer A/S, Bayer Oy Puhelin: +358 20-785 21
 Bayer CropScience Telefax: +358 20-785 8213
 Keilaranta 12
 Postilokero PL 73
 02151 Espoo
 Finland

Y-tunnus: 1053562-3
 Häät puhelinnumero: Myrkytystietokeskus Puhelin: 09-471 977
 Häätäkeskus 112
 Vastuullinen osasto: Sähköposti: MSDS.Nordic@bayercropscience.com

2. Vaaran yksilöinti

Henkilö- ja ympäristöriskien torjunta

Ärsyttää silmiä.

Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

3. Koostumus ja/tai ainesosia koskevat tiedot

Tehoaineet ja formulaatio

Suspensiokonsentraatti (SC)

propamokarbi-hydrokloridia 33,5 % (375 g/l), fenamidonia 6,7 % (75 g/l)

Vaaraa aiheuttavat ainesosat

Kemiallinen nimi	Cas.no/ EINECS-No.	Symbolit	R-lausekkeet	Pitoisuus %
Propamokarbi-hydrokloridi	25606-41-1 247-125-9	Xi	R43	33,70
Fenamidoni	161326-34-7	N	R50/53	6,70

R-lausekkeiden täydelliset selitykset ks. kohta 16.

4. Ensiaputoimenpiteet

Erityiset ohjeet: Riisu saastuneet vaatteet välittömästi.
 Hengitys: Siirry välittömästi raittiiseen ilmaan. Mikäli oireet jatkuvat, on otettava yhteys lääkäriin.
 Ihokosketus: Roiskeet iholta on huuhdeltava suurella määrällä vettä.
 Roiskeet silmiin: Roiskeet silmistä on huuhdeltava välittömästi suurella määrällä vettä. Otettava yhteys lääkäriin.
 Nieleminen: Mikäli ainetta on nielty vahingossa, ei saa oksennuttaa. Otettava yhteys lääkäriin. Suu huuhdellaan vedellä ja annetaan vettä juotavaksi pieninä kulauksina. Potilaalle annetaan lääkettä.
 Tietoa lääkäriille: Oireet: silmä- ja limakalvoärsytystä.
 Oireet ja hoito: Riski: Vaikka se on karbamaatti, tämä tuote ei ole koliiniesteraasi-inhibiittori. Ensiapu, dekontaminaatio ja oireidenmukainen hoito.

Käyttöturvallisuustiedote - Tyfon

Muutettu viimeksi 5.11.2008

Versio 1.0

Sivu 2/ 4

5. Palontorjuntatoimenpiteet

Sopivat sammutusaineet:	Hieno vesisumu, hiilidioksidi, vaahto, hiekka, jauhe.
Erityiset altistumisvaarat tulipalossa:	Kuumuudessa voi syntyä vaarallisia kaasuja (häkkää (CO), typpioksideja (NOx), rikkioksideja). Palossa voi muodostua vetykloridia (HCl).
Erityiset palomiesten suojaruusteet:	Palopuku ja paineilmahengityslaite.
Muut tiedot:	Kontaminoitujen sammutusaineiden päästöjä on pidettävä mahdollisimman pienenä. Sammutusnesteiden pääsy vesiin ja viemäriin on estettävä.

6. Toimenpiteet päästövähingoissa

Henkilökohtaiset suojaustoimet:	Katso kohta 8. Vältettävä kosketusta aineeseen tai likaantuneisiin pintoihin.
Ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estäminen:	Aineen pääsy vesistöön, viemäriin ja pohjaveteen on estettävä. Jos ainetta pääsee saastuttamaan vesistöjä, on tästä ilmoitettava viranomaisille.
Puhdistusohjeet:	Aine kerätään talteen hiekkaan, piimaahan tai muuhun reagoimattomaan imeytysaineeseen, joka sijoitetaan suljettavaan astiaan.
Erityiset ohjeet:	Käyttökelvoton valmiste ja puhdistusvälineet hävitetään ongelmajätteenä. Ks. kohta 13.

7. Käsittely ja varastointi

Käsittely:	Käytettävä vain tiloissa joissa on riittävä tuuletus. Kädet on pestävä ennen ruokailua tai tupakointia sekä välittömästi työn päätyttyä. Työvaatteet, henkilökohtaiset suojaimeet ja työvälineet on puhdistettava heti käytön jälkeen.
Varastointi:	Varastoitava lasten ulottumattomissa. Säilytettävä erillään elintarvikkeista ja nautintoaineista sekä rehuista. Säilytettävä alkuperäispakkauksessa, suojassa suoralta auringonpaisteelta ja pakkaselta. Säilyvyys: 24 kuukautta. Varastointilämpötila: 0 - 30 °C

8. Altistumisen torjuminen ja henkilökohtaiset suojaustoimenpiteet

Työperäisen altistuksen torjunta:	Vältettävä iho- ja silmäkosketusta. Vältettävä roiskeita vaatteisiin. Työn jälkeen on iho pestävä.
Hengityksensuojaus:	Yleensä ei vaadita.
Käsiensuojaus:	Kemikaalikestävät suojakäsineet (esim. nitrili)
Silmiensuojaus:	Yleensä ei vaadita.
Ihonsuojaus:	Suojapuku, päähine, kumisaappaat.

9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Olomuoto

Muoto:	Suspensio
Väri:	Valkoinen
Haju:	Heikko
Leimahduspiste:	- (vesiliuos)

Käyttöturvallisuustiedot

pH:	6,0 – 7,5 (1 %:nen liuos, 20 °C)
Kiehumispiste:	n. 100 °C
Syttymislämpötila:	450 °C
Jäätymispiste:	-17,2 °C

Käyttöturvallisuustiedote - Tyfon

Muutettu viimeksi 5.11.2008

Versio 1.0

Sivu 3/ 4

Bulkkitiheys:	n. 1,12 g/cm ³ 20 °C:ssa
Vesiliukoisuus:	Sekoittuu veteen.
Jakautumiskerroin:	log Pow: 2,8 (fenamidoni)
n-oktanolivesi:	log Pow: -2,6 (propamokarbi-HCl)
Kineettinen viskositeetti:	64 mm ² /s
Räjähätvyys:	Ei räjähdä.

10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

Lämpöhajoaminen:	Tuote on stabiili suositellussa varastointilämpötilassa.
Vaaralliset reaktiot:	Normaalioloissa vaarallisia reaktioita ei tapahdu.

11. Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Akuutti myrkyllisyys suun kautta:	LD50 (rotta) > 2000 mg/kg
Välitön myrkyllisyys hengitysteitse:	LC50 (rotta) > 5,59 mg/l (4 tuntia) Tuotetta on testattu hengitettävänä aerosolina.
Akuutti myrkyllisyys ihon kautta:	LD50 (rotta) > 2000 mg/kg
Ihon ärsytys:	Ärsyttää lievästi ihoa, ei vaadi luokitusta. (kaniini)
Silmien ärsytys:	Ärsyttää silmiä. (kaniini)
Herkistyminen:	Aine ei aiheuttanut herkistymistä marsulla. (OECD no 406, Buehler test)

12. Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Tietoja aineen eliminoitumisesta (pysyvyys ja hajoavuus)

Biologinen hajoavuus	Ei ole helposti biologisesti hajoava.
----------------------	---------------------------------------

Myrkyllisyys eliöille

Myrkyllisyys kalalle:	LC50 (96 h) (kirjolohi, <i>Oncorhynchus mykiss</i>): 13 mg/l (staattinen koe)
Myrkyllisyys vesikirpulle (daphnia):	EC50 (48 h) (<i>Daphnia magna</i>): 0,14 mg/l (staattinen koe)
Myrkyllisyys leville:	IC50 (72 h) (<i>Scenedesmus subspicatus</i>) > 160 mg/l

13. Jätteiden käsittely

Tuote:	Ylijäänyt, käyttökelvoton tuote on toimitettava ongelmajätteiden keräyspisteeseen.
Likaantunut pakkaus:	Tyhjä, huuhdeltu pakkaus viedään yleiselle kaatopaikalle.
Jätekoodi-no:	020108; maatalouskemikaalien jätteet, jotka sisältävät vaarallisia aineita

14. Kuljetuksia koskevat tiedot

ADR/RID/ADNR

UN-no:	3082	Varoituslipukkeet:	9	Pakkausryhmä:	III
Rahtikirjan mukainen nimitys:	YMPÄRISTÖLLE VAARALLINEN AINE, NESTEMÄINEN, N.O.S. (fenamidoni-seos)	Vaaran tunnusnr:	90		

IMDG

UN-no:	3082	Varoituslipukkeet:	9	Pakkausryhmä:	III
EmS:	F-A, S-F	Meriä saastuttava aine:	kyllä (P)		
Rahtikirjan mukainen nimitys:	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (FENAMIDONE SOLUTION)				

Käyttöturvallisuustiedote - Tyfon

Muutettu viimeksi 5.11.2008

Versio 1.0

Sivu 4/ 4

IATA	UN-no:	3082	Varoitus- lipukkeet:	9	Pakkaus- ryhmä:	III
	Rahtikirjan mukainen nimitys:	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (FENAMIDONE SOLUTION)				

15. Lainsäädäntöä koskevat tiedot

Varoitusetiketin tietoja:	Tuote on luokiteltu ja merkitty direktiivin 1999/45/EY:n tai kansallisten määräysten mukaisesti.	
Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi:	Xi, Ärsyttävä N, Ympäristölle vaarallinen	
Varoitusetikettiin merkittävien ainesosien nimet:	fenamidoni propamokarbi-hydrokloridi	
R-lausekkeet:	R36 R50/53	Ärsyttää silmiä. Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
S-lausekkeet:	S2 S13 S25 S29	Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Säilytettävä erillään elintarvikkeista ja rehuista. Varottava kemikaalin joutumista silmiin. Ei saa tyhjentää viemäriin.
Muut merkinnät:	Noudata käyttöohjeita ihmisille ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi. Sisältää propamokarbi-hydrokloridia. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.	
Kansalliset määräykset	Tuote on kasvinsuojelulainlain 1259/2006 mukainen kasvinsuojeluaine.	

16. Muut tiedot

Kohdassa 3 mainittujen R-lausekkeiden koko teksti:	R43 R50/53	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
Suosittelavat käyttörajoitukset:	Valmiste voidaan käyttää vain hyväksytyjen käyttöohjeiden mukaisesti. Ympäristörajoitukset: Suojaetäisyys vesistöihin 25 m. Toistuvan käytön kieltö. Muut ohjeet ja rajoitukset: katso myyntipäällyksen teksti.	
Käyttöturvallisuustiedotteen päivitystiedot (muutokset, poistot, lisäykset):	Uusi tiedote.	
Käytetyt tietolähteet:	Säädökset, tietokannat, kirjallisuus, omat tutkimukset, valmistajan tekemä alkuperäinen käyttöturvallisuustiedote 9.10.2007.	

Annetut tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia turvallista käsittelyä, käyttöä, työstöä, varastointia, kuljetusta, jätteidenkäsittelyä ja päästöjä varten, eikä niitä saa käsittää takuiksi tai laatuspesifikaatioksi. Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot ovat parhaan tietämyksemme mukaan oikeita laatimispäivänä.